

**PROGRAM
WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY
W SOSW DLA DZIECI NIEWIDOMYCH
I SŁABOWIDZĄCYCH
W KRAKOWIE, UL. TYNIECKA 6
NA ROK 2018/2019**

Podstawa prawna programu:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej uchwalona 2 kwietnia 1997 – art. 72.
2. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r., poz. 59)
3. Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r., poz. 356).
4. Konwencja Praw Dziecka uchwalona 20.11.1989r., ratyfikowana przez Polskę 30.04.1991r. – art. 3,19,33.
5. Rozporządzenie MENiS z dnia 31.01.2003 r., w sprawie działalności wychowawczej i zapobiegawczej dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem (Dz. U. Nr. 26, poz.226).
6. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. 1982 Nr 35, poz. 230 z późn. zmianami)
7. Rozporządzenie MEN z dnia 9.08.2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2017 poz. 1591).
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.
10. Program Zapobiegania Niedostosowaniu Społecznemu i Przystępczości wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem.
11. Program Ochrony Zdrowia Psychicznego.
12. Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
13. Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii.
14. Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV.
15. Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu - 9.11.1995r.
16. Statut szkoły.

MOTTO

„Possunt, nec posse videntur” („Potrafią, chociaż wydaje się, że nie potrafią”) - „Eneida” Wergiliusz

MISJA OŚRODKA

Jesteśmy ośrodkiem szkół specjalnych przeznaczonych dla uczniów z dysfunkcjami wzroku. Na pierwszym miejscu stawiamy cele rewalidacyjne, starając się zapewnić równość szans życiowych osobom niepełnosprawnym. Traktujemy uczniów indywidualnie i podmiotowo, stwarzając im warunki niezbędne do optymalnego rozwoju każdego z nich. Pragniemy kształtować u młodzieży postawy pozwalające sprostać wyzwaniom samodzielnego życia oraz postawę patriotyzmu i poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego przy jednoczesnej otwartości na kulturę Europy i świata. Zwracamy szczególną uwagę na harmonijny rozwój psychospołeczny uczniów, kierowanie się wartościami i postawą etyczno-moralną, a także wzbogacanie ich zainteresowań i kształtowanie samodzielności.

WIZJA ABSOLWENTA SZKOŁY

Nasza szkoła dąży do wszechstronnego rozwoju wychowanka i przygotowania go do pełnienia właściwej roli w społeczeństwie i rodzinie. Kształtuje postawy ukierunkowane na poznanie, akceptację oraz urzeczywistnianie wartości w odniesieniu do samego siebie oraz otoczenia. Zwraca szczególną uwagę na wychowanie patriotyczne. Przygotowuje do wykonywania konkretnego zawodu i odnalezieniu się w otaczającej go rzeczywistości wśród osób pełnosprawnych. Ważnym czynnikiem w rozwoju ucznia jest umożliwianie mu rozpoznania własnych zdolności i predyspozycji. Cały czas dbamy o poszerzanie oferty kształcenia i staramy się zapewnić uczniom możliwość wyboru dalszej edukacji. W Ośrodku doradca zawodowy pomaga w rozpoznawaniu zainteresowań uczniów i w wyborze dalszej drogi kształcenia.

ZAŁOŻENIA PROGRAMU

1. Na podstawie diagnozy dotyczącej aktualnych potrzeb uczniów oraz analizy czynników chroniących i ryzyka występujących w naszym Ośrodku, jak również analizy ankiet diagnostycznych przeprowadzonych wśród uczniów, rodziców i nauczycieli w czerwcu 2018 r. zostały wypracowane założenia programu na rok szkolny 2018/2019:

- Wspomaganie wszechstronnego rozwoju osobowego uczniów
- Wspieranie w zdobywaniu wiedzy,
- Wprowadzanie uczniów w świat kultury, sztuki, mediów
- Kształtowanie postaw prospołecznych,
- Wychowywanie do wartości.
- Przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym wynikającym z trudnej sytuacji rodzinno- zdrowotnej uczniów .
- Podejmowanie działań w ramach uniwersalnej i selektywnej profilaktyki uzależnień w tym zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych.
- Promowanie zdrowego stylu życia oraz zasad bezpieczeństwa w sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych
- Przeciwdziałanie agresji i przemocy rówieśniczej

2. Program jest skierowany do wszystkich uczniów SOSW, ich rodziców i nauczycieli.

3. Program stanowi całość ze Statutem SOSW.

4. Realizatorami programu są: wychowawcy klas i internatu, pedagodzy szkolni, psychologodzy szkolni, nauczyciele i specjaliści – tyflopedagodzy.

Cele nadrzędne programu:

1. Zwiększenie skuteczności działań wychowawczych i profilaktycznych na rzecz

szeroko rozumianego bezpieczeństwa i tworzenia przyjaznego środowiska na terenie Ośrodka.

2. Wszechstronna analiza potrzeb poszczególnych uczniów w oparciu o rozpoznanie sytuacji rodzinnej, zdrowotnej i szkolnej uczniów .
3. Systematyczna ewaluacja diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym czynników chroniących oraz czynników ryzyka u uczniów, rodziców i opiekunów, nauczycieli, wychowawców i innych pracowników szkoły lub placówki.
4. Dostosowanie metod, działań i procedur do wyników oraz wniosków z każdorazowej ewaluacji diagnozy.

Cele szczegółowe programu wychowawczo-profilaktycznego:

1. Pomoc nowym uczniom w adaptacji do warunków życia: odnalezieniu się w rzeczywistości szkolnej, internatowej, integracji z rówieśnikami.
2. Promocja zdrowia i zdrowego stylu życia.
3. Rozwijanie umiejętności nazywania i rozwiązywania trudnych problemów, kształtowanie poczucia własnej wartości, postawy asertywnej, prawidłowej samooceny.
4. Nauka bądź doskonalenie umiejętności społecznych: wyrażania uczuć i emocji, radzenia sobie ze stresem, komunikacji z rówieśnikami i dorosłymi itd.
5. Zwiększanie świadomości na temat pozytywnych skutków życia bez nałogów.
6. Przygotowanie do świadomego korzystania z multimedialnych środków przekazu, w tym wdrażanie do bezpiecznego korzystania z sieci Internetu.
7. Wyposażenie uczniów w wiedzę na temat innych zagrożeń XXI w: choroby cywilizacyjne, przedwczesna inicjacja seksualna itd.
8. Kształtowanie osobowości ucznia w oparciu o kulturę i tradycję narodową, cywilizację europejską oraz uniwersalne, ogólnoludzkie zasady etyki.
9. Pomoc w hierarchizowaniu wartości.
10. Zwracanie szczególnej uwagi na kształtowanie postawy patriotycznej i udział uczniów w obchodach świąt państwowych.
11. Ścisła współpraca z rodzicami uczniów, w zakresie uściślenia potrzeb dzieci, szczególnie w obszarze bezpieczeństwa na terenie placówki.
12. Doskonalenie zawodowe grona pedagogicznego w zakresie realizacji szkolnej

interwencji profilaktycznej oraz udzielania pierwszej pomocy .

Strategie realizacji celów

1. Strategia informacyjna – wykorzystywanie w pracy z dziećmi treści z różnych dziedzin wiedzy w taki sposób, aby dostarczone informacje sprzyjały powstrzymaniu się od zachowań ryzykownych lub wycofaniu się z nich, ewentualnie ograniczaniu ich.

2. Strategia edukacyjna – korzystanie z metod i technik sprzyjających rozwijaniu umiejętności psychospołecznych uczniów: pozytywne mechanizmy obronne, radzenie sobie ze stresem, nazywanie i rozwiązywanie problemów, inne.

3. Strategia alternatyw – organizacja szerokiej oferty zajęć i imprez umożliwiających uczniom zaangażowanie się w działalność akceptowaną społecznie, a jednocześnie dającą satysfakcję oraz poczucie sukcesu i pozwalającą na odreagowanie negatywnych emocji.

4. Strategia interwencyjna.- praca terapeutyczna z dzieckiem w sytuacji kryzysowej na terenie Ośrodka, współpraca z instytucjami działającymi na rzecz nieletnich i ich rodzin:

- Specjalistyczna Poradnia Wczesnej Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej w Krakowie.
- Miejskie Ośrodki Pomocy Społecznej.
- Sądy Rodzinne; kuratorzy zawodowi i społeczni.
- Policja
- Straż Miejska
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej.
- MOPS, GOPS, PCPR.
- Małopolskie Centrum Profilaktyki Uzależnień

5. Programy profilaktyczne realizowane w placówce.

6. Szkolne imprezy i uroczystości okolicznościowe.

STRATEGIE DZIAŁANIA	DZIAŁANIA WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNE	FORMY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE
I. Strategia informacyjna	<p>1. Zapoznanie uczniów z obowiązującymi regulaminami szkoły. Wyposażenie w wiedzę na temat procedur obowiązujących w Ośrodku gwarantujących im pełne bezpieczeństwo.</p> <p>2. Określenie aktualnej tematyki godzin do dyspozycji wychowawcy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Omówienie z uczniami na godzinach wychowawczych ich obowiązków i praw wynikających ze Statutu Ośrodka Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania . • Informowanie o regulaminach pracowni klasowych oraz obowiązujących przepisach BHP. • Zapoznanie uczniów z prawami dziecka i człowieka. • Realizacja godzin wychowawczych 	<p>Wychowawcy klas.</p> <p>Wychowawcy klas i internatu nauczyciele przedmiotu</p> <p>Wychowawcy klas</p>

	<p>3. Promowanie zdrowego stylu życia kształtowanie nawyków dbania o własne zdrowie.</p> <p>4. Propagowanie zasad bezpieczeństwa w sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Zapoznanie uczniów z przestrzeganiem zasad higieny pracy oraz higieny osobistej. ● Przeprowadzenie prelekcji dotyczących zmian zachodzących w organizmie podczas dojrzwania – w ramach przedmiotu wychowanie do życia w rodzinie. ● Kształtowanie prawidłowych nawyków żywieniowych: <ul style="list-style-type: none"> - elementy programu „Trzymaj formę”, - warsztaty i lekcje wychowawcze na temat zdrowego żywienia. - „Wiem, co jem” – konkurs o zasadach prawidłowego odżywiania. <p>Choroby cywilizacyjne XXI w (cukrzyca).</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Dzień Sportu –propagowanie zdrowego stylu życia i wypoczynku. ● Pogadanki nt. bezpiecznego wypoczynku podczas ferii zimowych i wakacji. ● Spotkania z przedstawicielami Policji, Straży Miejskiej, innymi prelegentami i terapeutami z MCPU w obszarach: odpowiedzialność nieletnich wobec prawa, rola i zadaniach policji, zachowania w sytuacji zagrożenia, bezpieczeństwa w ruchu drogowym, bezpieczne spędzanie czasu wolnego, cyberprzemoc, udział w projekcie cyfrobezpieczni, profilaktyka uzależnień behawioralnych. ● Kształtowanie nawyku ostrożności w sytuacjach nawiązywania nowych znajomości. ● Doskonalenie umiejętnego reagowania w sytuacjach kryzysowych (udzielanie pierwszej pomocy, znajomość telefonów alarmowych, zachowanie podczas klęsk żywiołowych itp.) 	<p>Wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotu.</p> <p>Wychowawcy klas, pielęgniarka szkolna, pedagogzy szkolni.</p> <p>Nauczyciele WDŻ</p> <p>Nauczyciel przyrody, wychowawcy klas, pielęgniarka szkolna.</p> <p>Nauczyciele wychowania fizycznego, wychowawcy klas.</p>
--	---	---	---

<p>II. Strategia interwencyjna</p>	<p>1. Diagnoza społeczności szkolnej ze względu na potrzeby w zakresie oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych :</p> <ul style="list-style-type: none"> - określenie czynników ryzyka występujących u poszczególnych dzieci związanych z sytuacją rodzinno-zdrowotną oraz szkolną – dobór adekwatnych środków zaradczych - określenie czynników chroniących ucznia związanych z sytuacją rodzinno-zdrowotną oraz szkolną - rozpoznanie stopnia zagrożenia (rodzaj profilaktyki) w odniesieniu do konkretnych wychowanków 	<ul style="list-style-type: none"> • Szczegółowy wywiad dotyczący sytuacji rodzinnej, szkolnej, rówieśniczej i zdrowotnej każdego ucznia : - rozmowy z rodzicami, opiekunami dziecka. - informacje uzyskane z poprzedniej szkoły wychowanka. • Ankiety diagnostyczne dla uczniów, rodziców i nauczycieli • Szczegółowa analiza dokumentacji medycznej, pedagogicznej, innej. • Indywidualna rozmowa z dzieckiem. • Obserwacja dziecka bierna i uczestnicząca. • Konstruowanie procedur, dobór metod oraz sposobów postępowania z uczniami w oparciu o wyniki ewaluacji diagnozy sytuacji potrzeb uczniów oraz czynników chroniących i ryzyka. 	<p>Pedagodzy i psychologzy szkolni, wychowawcy klas i internatu, pielęgniarka szkolna</p>
	<p>2. Udzielanie wsparcia uczniom w sytuacji kryzysowej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Spotkania terapeutyczne. • Rozmowy wychowawcze z uczniem. • Interwencje pedagogiczne. • Rozmowy indywidualne z rodzicami i opiekunami prawnymi ucznia. 	<p>Pedagodzy, psychologzy, wychowawcy klas i internatu</p>

	<p>3. Współpraca ze środowiskiem domowym uczniów.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Systematyczne kontakty z rodzicami uczniów: - współpraca w realizacji diagnozy potrzeb dzieci oraz określaniu czynników chroniących i ryzyka - pedagogizację rodziców, - angażowanie rodzin uczniów w życie Ośrodka - uwzględnianie potrzeb odbywania praktyk religijnych przez uczniów. 	<p>Wychowawcy klas, internatu, pedagodzy i psychologdy szkolni, nauczyciele.</p>
	<p>4. Współpraca z instytucjami wspomagającymi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kontakty z pracownikami instytucji. 	<p>Pedagodzy i psychologdy szkolni.</p>

<p>III. Strategia edukacyjna</p>	<p>1. Rozwijanie umiejętności rozwiązywania trudnych problemów, kształtowania poczucia własnej wartości, samoakceptacji, wyrażania postawy asertywnej. Nauka właściwego wyrażania uczuć i emocji.</p> <p>2. Przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Warsztaty dla uczniów obejmujące: <ul style="list-style-type: none"> - uczenie konstruktywnego rozwiązywania konfliktów – sposoby reagowania na zaczepki i wyzwiska bez używania agresji - naukę i utrwalanie zachowań asertywnych oraz zachowania własnej autonomii. - pomoc w podnoszeniu poczucia własnej wartości i samoakceptacji w warunkach inwalidztwa, - wskazanie sposobów opanowania negatywnych emocji oraz zachowań agresywnych. - kształtowanie u uczniów postawy tolerancji i ćwiczenie zachowań tolerancyjnych w sytuacjach konfliktowych. - kształtowanie umiejętności rozpoznawania zagrożeń -prelekcje na temat „innego dotyku, sekt, nieformalnych grup rówieśniczych”. - warsztaty prowadzone przez trenerów z MPCU. • Modelowanie zachowań pożądanых: <ul style="list-style-type: none"> - system wzmocnień pozytywnych – Indywidualne zeszyty uwag – • Zajęcia integrujące grupę – gry, wycieczki, imprezy. • Umożliwienie uczniom realizującym naukę indywidualnie prawidłowych relacji z rówieśnikami. 	<p>Wychowawcy klas i internatu, pedagodzy i psychologowie szkolni, rodzice</p> <p>Wychowawcy, nauczyciele nauczania indywidualnego</p>
----------------------------------	--	--	--

	<p>3..Umiejętność radzenia sobie ze stresem</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pogłębianie wiedzy uczniów na temat stresu. • Trening umiejętności radzenia sobie ze stresem i zapobieganie jego niekorzystnym skutkom (redukcja stresu doraźnego i długofalowego, mechanizmy obronne). 	<p>Psycholodzy i pedagodzy szkolni</p>
	<p>4.Zwiększanie świadomości na temat pozytywnych skutków życia bez nałogów.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Przekazywanie uczniom rzetelnej i dokładnej (dostosowanej do poziomu odbiorcy) wiedzy o specyfice substancji uzależniających, ich wpływie na organizm i psychikę uczniów, a także o mechanizmach i fazach powstawania uzależnienia. Realizacja Programu „Znajdź właściwe rozwiązanie” – pogadanki, warsztaty, lekcje wychowawcze, konkursy wewnątrzszkolne i zewnętrzne, ogólnopolskie kampanie profilaktyczne. • Wdrażanie do asertywnej postawy – „nie palę, nie używam” – jestem wolny od uzależnienia. - Warsztaty prowadzone przez trenerów z MPCU. 	<p>Psycholodzy i pedagodzy szkolni Pielęgniarka szkolna, nauczyciele biologii.</p>

	<p>5. Przygotowanie do świadomego korzystania z multimedialnych środków przekazu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Przekazywanie informacji dotyczących uzależnienia od telewizji i komputera (gier komputerowych, Internetu) – cyfrobezpieczni. • Uczenie radzenia sobie z manipulacją w środkach masowego przekazu. • Przedstawienie zagrożeń, jakie niosą współczesna kultura i wirtualna rzeczywistość. • Kształtowanie umiejętności wartościowania mediów oraz selektywnego i krytycznego ich wykorzystania. • Ukazywanie alternatywnych sposobów spędzania czasu wolnego. • Zapoznanie uczniów z regulaminowym korzystaniem z Internetu chroniących ich przed korzystaniem ze stron promujących agresję, przemoc, wulgarne słownictwo i pornografię. 	<p>Wychowawcy klas, internatu, pedagodzy i psychologdy szkolni, rodzice.</p>
	<p>6. Indywidualizacja pracy z uczniem, rozpoznawanie jego mocnych stron i pojawiających się trudności</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Konstruowanie i koordynacja Indywidualnych Programów Edukacyjno - Terapeutycznych 	<p>Wychowawcy, nauczyciele, pedagodzy, psychologdy, specjaliści</p>

IV. Strategia alternatyw	1. Przeciwdziałanie skutkom niepowodzeń szkolnych.	<ul style="list-style-type: none"> Organizacja szerokiej gamy zajęć kompensacyjno-korekcyjnych i wyrównawczych. Wdrażanie do samopomocy uczniowskiej. 	Wychowawcy klas, internatu, pedagogzy i psycholodzy szkolni, pielęgniarka szkolna, zaproszeni prelegenci, rodzice.
	2. Dbanie o prawidłowy przebieg procesu rewalidacji uczniów	<ul style="list-style-type: none"> Oferta zajęć rewalidacyjnych,. Współpraca wychowawcy z terapeutami i pionem psychologiczno - pedagogicznym 	Wychowawcy klas, terapeuci widzenia, orientacji w przestrzeni, terapii pedagogicznej, logopedzi, rehabilitanci, psycholodzy, pedagogzy
	3. Motywowanie uczniów do zaangażowania się w różnorodne formy działań pozalekcyjnych 6. Współpraca z instytucjami i organizacjami kształtującymi i wspierającymi wychowanków w dążeniu do samodzielności:	<ul style="list-style-type: none"> Koła zainteresowań, imprezy, wycieczki itp. Rozmowa indywidualna, zachęta. Wolontariat Związek Harcerstwa Polskiego, Polski Związek Niewidomych, Kluby sportowe, Współpraca z parafią św. Stanisława Kostki, na terenie której znajduje się Ośrodek, 	Wychowawcy klas, internatu, pedagogzy i psycholodzy szkolni, Opiekunowie kół zainteresowań, Wychowawcy klas i internatu

	7. Współpraca z Samorządem Uczniowskim	<ul style="list-style-type: none"> • Dbanie o dobre imię szkoły. • Współdziałanie w organizowaniu i prowadzeniu uroczystości szkolnych. • Czuwanie nad przestrzeganiem praw i obowiązków ucznia. • Prowadzenie radiowęzła szkolnego i gazetki szkolnej. • Organizowanie pomocy uczniom mającym problemy w nauce. • Troska o estetyczny wygląd klas i pokoi w internacie. • Rozwijanie odpowiedzialności za siebie i innych. 	Samorząd Uczniowski i opiekunowie samorządu
V. Programy profilaktyczne realizowane w placówce.		<ul style="list-style-type: none"> • „Trzymaj formę, zdrowo żyj”. • „Znajdź właściwe rozwiązanie”. • „Bez ryzyka”. • „Spójrz inaczej”. • Warsztaty prowadzone przez trenerów z MPCU 	Wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotów, wychowawcy internatu, pedagodzy i psychologowie szkolni,
VI. Szkolne imprezy i uroczystości okolicznościowe		<p>Rozpoczęcie roku szkolnego Ślubowanie klas pierwszych Święto Komisji Edukacji Narodowej Obchody 70-lecia naszego Ośrodka Obchody 100 rocznicy Odzyskania Niepodległości „Mikołajki” Wigilie klasowe Miesiąc Pamięci Narodowej Rocznica Konstytucji 3 Maja Dni kultury, książki i prasy Międzynarodowy Dzień Dziecka Zakończenie roku szkolnego</p>	Wychowawcy klas i internatu oraz nauczyciele.

Sfery rozwoju ucznia:

Realizacja programu wychowawczo - profilaktycznego zakłada wypracowanie umiejętności w poszczególnych sferach:

Sfera intelektualna:

- Uczeń posiada wiedzę i umiejętności określone programem szkoły w stopniu, na jaki pozwalają jego zdolności i predyspozycje,
- Posiada umiejętności uczenia się, wykorzystania różnych źródeł i technik naukowych, zastosowania wiedzy w praktyce,
- Potrafi stać się odpowiedzialny za własną naukę,
- Rozpoznaje własne zdolności nie tylko intelektualne i artystyczne, ale także predyspozycje, takie jak: odporność psychiczna, cierpliwość, zmysł organizacyjny itp. oraz umiejętność ich wykorzystywania ,
- Akceptuje własne ograniczenia i uczy się je przekraczać,
- Potrafi skutecznie porozumiewać się w różnych sytuacjach, poprawnie posługiwać się językiem ojczystym, być przygotowanym do publicznych wystąpień.

Sfera emocjonalna:

- Ma poczucie własnej wartości, godności i odpowiedzialności,
- Jest w pełni świadomy więzi społecznych łączących go z rodziną, klasą, szkołą, środowiskiem osób z dysfunkcją wzroku,
- Nie czuje obaw przed wyrażaniem wątpliwości, krytycznego stosunku do rzeczywistości,
- Wyraża niezgodę na wszelką przemoc i reaguje na nią,
- Potrafi dzielić się swoim doświadczeniem, udzielać pomocy i wsparcia, a jednocześnie być asertywnym,
- Podejmuje odpowiednie decyzje i dokonuje właściwych wyborów,
- Prezentuje wysoką kulturę osobistą i trwałe nawyki dobrego wychowania,
- Ma potrzebę aktywnego uczestnictwa w życiu kulturalnym środowiska zarówno niewidomych, jak i Krakowa,
- Poznaje bogactwo kultury narodowej oraz jej związki z kulturą Europy,
- Umiejętnie korzysta ze środków masowego przekazu oraz Internetu,
- W odpowiednim dla siebie zakresie osiąga samodzielność,
- Prezentuje swoją wartość i umiejętności,
- Rozbudza w sobie potrzebę ciągłego rozwoju.

Sfera moralno-społeczna:

- Szanuje wolność innych, jest tolerancyjny,
- Zna i szanuje dziedzictwo ludzkości ze szczególnym uwzględnieniem zasług wybitnych osób niewidomych,
- Ma szacunek dla życia od poczęcia do naturalnej śmierci,
- Zna zasady pracy zespołowej, komunikacji interpersonalnej,
- Zna metody i techniki negocjacyjnego rozwiązywania konfliktów i problemów społecznych,
- Jest odporny na działalność grup nieformalnych (sekty, subkultury, zorganizowane grupy przestępcze),
- Dbą o wspólne dobro, wykazuje się patriotyzmem i troską o losy lokalnej społeczności,
- Potrafi rozwiązywać problemy w twórczy sposób, wyraża gotowość do zmian
- Posiada orientację w zakresie podstaw prawa i ekonomii,
- Wybiera własną drogę życiową, aktywnie szuka pracy, zna zasady autoprezentacji,
- Ma ukształtowaną świadomość ekologiczną,
- Szanuje symbole wszystkich religii.

Sfera duchowa:

- Uczeń szanuje wartości społeczne, tradycję narodową i Ojczyznę,
- Ma pozytywny stosunek do wartości i umiejętności przekazywanych mu przez nauczycieli i wychowawców,
- Dbą o rozwijanie wartości etyczno – moralnych, poznawczych i kulturowych,
- Stara się o rozwój wartości poznawczych : posiadanej wiedzy, odkrywczości, samodoskonalenia i własnej twórczości,
- Jest patriotą, bierze udział w uroczystościach szkolnych, jak najlepiej przygotowuje się do lekcji.

Sfera zdrowotna:

- Potrafi obserwować i oceniać własny stan zdrowia, stosuje się do zaleceń lekarskich,
- Na co dzień stosuje się do zasad higieny osobistej,
- Właściwie rozumie granice między samodzielnością i bezpieczeństwem (zasady orientacji, samoobsługi),
- Zna i stosuje zasady profilaktyki zdrowotnej (uzależnienia, AIDS),
- Dbą o własną kondycję fizyczną,

- Bierze udział w realizacji programów profilaktycznych,
- Świadomie wybiera kierunek kształcenia i przyszłą pracę zgodną z możliwościami zdrowotnymi.

Ewaluacja

Sposoby ewaluacji:

1. Badanie opinii na spotkaniach z rodzicami, na zebraniach Samorządu uczniowskiego, Rady Rodziców, Rady Pedagogicznej;
2. Wnioski nadzoru pedagogicznego.
3. Analiza wyników ewaluacji wewnętrznej.
4. Opracowanie wyników ankiet diagnostycznych.

OPRACOWANIE:

MARTA HADUCH
GRAŻYNA SOBALA
DOROTA WRONA
RENATA MICHALCZYK-BOBAK
MONIKA WITANOWSKA

